

Tisdagen den 11 maj

Kl. 16.00

Förhandlingarna leddes av herr förste vice talmannen.

§ 1 Upplästes följande till kammaren inkomna ansökan:

Till riksdagens kammare

Härmed får jag anhålla om tjänstledighet från riksdagsarbetet under tiden den 12 – 14 maj 1971 för deltagande i EFTA:s ministerrådsmöte i Reykjavik.

Stockholm den 10 maj 1971

Kjell-Olof Feldt

Kammaren biföll denna ansökan.

§ 2 Meddelande ang. veckans sammanträden

Herr FÖRSTE VICE TALMANNEN yttrade:

Såsom tidigare meddelats inleds morgondagens plenum med behandling av näringsutskottets betänkande angående Ritsem- och Kaitumprojekten. I övrigt upptas på onsdagen bl. a. organisations- och anslagsfrågor rörande försvaret. Torsdagen den 13 maj kl. 11.00 besvaras ett tiotal frågor, varefter betänkandet angående trafikpolitiken behandlas. Vid torsdagens sammanträde upptas vidare bl. a. frågan om stöd till jordbruket i norra Sverige. Fredagen den 14 maj kl. 10.00 behandlas konstitutionsutskottets betänkande angående granskningen av statsrådsprotokollen samt de ärenden som inte medhinnes på torsdagen.

Kvällsplenum kommer att anordnas onsdagen den 12 och torsdagen den 13 maj, och det kan bli ofrånkomligt att hålla kvällsplenum även fredagen den 14 maj.

§ 3 Ang. Sveriges möjligheter till associering med EEC

Herr handelsministern FELDT erhöll ordet för att besvara herr *Gustafsons* i Göteborg (fp) i kammarens protokoll för den 14 maj intagna fråga, nr 217, och anförde:

Herr talman! Herr Gustafson i Göteborg har frågat hur jag efter mina sonderande samtal i Europa bedömer möjligheterna för Sverige att få en associering med EEC på villkor som är förenliga med svensk neutralitetspolitik.

Utgångspunkten för Sveriges förhandlingar är att uppnå nära, omfat-

Tisdagen den
11 maj 1971

*Meddelande ang,
veckans samman-
träden*

*Ang. Sveriges
möjligheter till
associering
med EEC*

Tisdagen den
11 maj 1971

*Ang. Sveriges
möjligheter till
associering
med EEC*

tande och varaktiga förbindelser med EEC under hänsynstagande till neutraliteten. Det för oss väsentliga är att samarbetet får det materiella innehåll, som vi eftersträvar.

Kontakter med Gemenskapsländerna tyder på en positiv inställning när det gäller att få till stånd ett avtal om brett samarbete mellan Sverige och den gemensamma marknaden.

Vid dessa kontakter har i första hand sakinnehållet i ett samarbetsavtal mellan Sverige och EEC behandlats. I den mån formen för det framtida samarbetet diskuterats har detta endast avsett frågan om svenskt medlemskap i EEC kan förenas med bibehållen neutralitetspolitik.

Om anslutningsformen skall betecknas som ett associationsavtal eller annat samarbetsavtal är inte det väsentliga. Ett associationsavtal kan innebära ett samarbete av såväl mindre som mer långtgående slag. Från ingen regerings sida har uttalats att associering för Sveriges del inte skulle vara en tänkbar anslutningsform. Under de sonderande samtalen i Bryssel har frågan om tänkbara anslutningsformer inte berörts.

Herr GUSTAFSON i Göteborg (fp):

Herr talman! Jag tackar handelsministern för svaret på min fråga. När jag talar om associering menar jag associering enligt artikel 238 i Romtraktaten. Den saken har inte varit särskilt aktuell i den svenska debatten på senaste tiden därför att det har sagts att en sådan form skulle vara tillämplig endast på länder som inte är så tekniskt och ekonomiskt utvecklade. Men det intressanta är ju att denna form nu har dykt upp i diskussionerna på den europeiska kontinenten.

Det står ingenting i Romtraktaten som skulle hindra Sverige från att bli associerat. Detta framgår ju av det faktum att vi 1961 ansökte om associering enligt artikel 238. Därför är det fullständigt klart att en sådan anslutningsform är möjlig.

Jag tror att det är värdefullt att vi av handelsministerns svar nu har fått klarhet i att man inte utesluter den formen, om den skulle befinnas lämplig. Inte minst är det fallet av psykologiska skäl, ty i den debatt som förekommer ute i Europa har ofta nämnts tre olika nivåer på en lösning av anslutningsfrågan — medlemskap, associering eller särskilda avtal. Och det kan finnas en risk för att, om vi bara talar om särskilda avtal, det kan uppfattas i den allmänna debatten ute i Europa som att vi vill ha något mindre än associering. Därför vågar jag väl tolka handelsministerns svar på det sättet att det vi nu eftersträvar inte är mindre än det vi eftersträvalde 1961—1962 när vi ansökte om associering.

Herr handelsministern FELDT:

Herr talman! Den debatt vi har fått under de senaste veckorna kring begreppet associering är för mig något av en skendebatt. Vi har aldrig i några sammanhang, där vi diskuterat lösningar av Sveriges samarbete med ett utvidgat EEC, gjort förbehåll i fråga om någon annan anslutningsform än medlemskapet. Vi har hållit alla andra former öppna.

När det gäller associering finns det ett, åtminstone i vissa kretsar berömt, uttalande av en europeisk statsman, som har förklarat att anslutningsformen associering kan innebära allt mellan 1 och 99 procent.

Detta visar det meningslösa i att försöka i vår interna debatt nu koncentrera diskussionen kring ett så vittgående begrepp som associering.

Om man däremot på det tillstånd som innebär, att de materiella villkor vi har ställt upp för att en ur våra synpunkter acceptabel lösning av samarbetet infrias, vill sätta etiketten associering, är det helt i överensstämmelse med vad vi nu kan anse både som rimligt och kanske också som önskvärt. Ordet associering får ju i detta sammanhang inte annan betydelse än att det markerar en viss fasthet i relationen mellan det associerade landet, i detta fall Sverige, och den gemensamma marknaden, och den fastheten vill vi uppnå under alla förhållanden.

Men för mig är det under de skeden som är närmast förestående långt viktigare att få veta, om vi kan få en tullunion med Gemenskapen, om vi kan få ett tillräckligt vittgående samarbete på jordbruksområdet och om vi kan få möjligheter att åstadkomma en likabehandling av svenska produkter och svenska företag i ett utvidgat EEC. Det är det väsentliga innehållet i förhandlingarna och det huvudsakliga mål som vi ställt upp. Men skulle man som sagt sedan vilja kalla detta för en associering och ge det de yttre åthävor som associationsformen har, är det inte bara rimligt utan också förenligt med svenska intressen att så sker.

Herr GUSTAFSON i Göteborg (fp):

Herr talman! Jag tror att det är ett intresse för den svenska opinionen och också för opinionen ute i Europa att handelsministern har använt detta tillfälle att på nytt understryka att Sverige önskar en fasthet i förbindelserna med EEC. Jag kan inte se att handelsministern och jag har några delade uppfattningar i sakfrågan. Med tanke på den debatt som förts framför allt i vårt land men också utanför dess gränser tror jag emellertid att det är viktigt att få detta fastslaget. Vi begär inte mindre nu än vi begärde när vi ansökte om associering 1961–1962, och vi skall inte utesluta någon form som är förenlig med vår neutralitetspolitik.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 4 Föredrogs och hänvisades motionerna
nr 1472 till inrikesutskottet och
nr 1473 till näringsutskottet.

§ 5 Föredrogs, men bordlades åter socialutskottets betänkanden nr 11 och 16–20 samt näringsutskottets betänkanden nr 15 och 16.

§ 6 Herr förste vice talmannen meddelade att näringsutskottets betänkanden nr 15 och 16 samt försvarsutskottets betänkanden nr 9–14 i nu angiven ordning skulle uppföras främst bland två gånger bordlagda ärenden på föredragningslistan för morgondagens sammanträde. Vidare meddelade herr förste vice talmannen att trafikutskottets betänkanden nr 5 och 6 skulle sättas sist på samma lista.

§ 7 Anmälades och bordlades Kungl. Maj:ts proposition nr 112 angående godkännande av två tilläggsavtal till dubbelbeskattningsavtalet den 24

2* *Riksdagens protokoll 1971, Nr 81–84*

december 1936 mellan Sverige och Frankrike beträffande direkta skatter, m. m.

§ 8 Anmälades och bordlades skrivelse från Nordiska rådets svenska delegation med överlämnande av berättelse för rådets nittonde session.

§ 9 Anmälades och bordlades

Konstitutionsutskottets betänkande:

Nr 31 i anledning av motion angående delegering av beslutanderätt till kommunal företagsnämnd

Finansutskottets betänkanden:

Nr 19 i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till stat för riksgäldsfonden för budgetåret 1971/72

Nr 20 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1971:91 angående försäljning av staten tillhörig fast egendom, m. m., jämte motion

Nr 21 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1971:71 med förslag till lag om ändring i likviditets- och kassakvotlagen (1962:256), m. m., jämte motioner om kreditpolitiken

Nr 22 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1971:102 med förslag till lag om ändring i lagen (1934:437) för Sveriges riksbank jämte motion

Nr 24 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1971:84 angående ändrade regler för utbetalning av kommunalskatt jämte motion

Utrikesutskottets betänkande:

Nr 10 i anledning av motion om en svensk opinionsyttring i FN om tjuvfäktning

Jordbruksutskottets betänkanden:

Nr 33 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående stöd till jordbruket i norra Sverige, m. m.

Nr 34 i anledning av motion om ersättning till enskilda markägare för vård av egen mark i naturvårdssyfte, m. m.

Inrikesutskottets betänkanden:

Nr 13 i anledning av motioner om översyn av vissa lagar på arbetslivets område m. m.

Nr 14 i anledning av motioner angående företagsdemokrati

§ 10 Anmälades och bordlades följande motioner:

Nr 1474 av herr *Bohman m. fl.*

Nr 1475 av herr *Eriksson* i Arvika *m. fl.*

Nr 1476 av fru *Frænkel*

Nr 1477 av herr *Fälldin m. fl.*

Nr 1478 av herr *Hovhammar m. fl.*

Nr 1479 av herrar *Larsson* i Umeå och *Jonsson* i Mora avlämnade i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 107 med förslag till lag om anställningsskydd för vissa arbetstagare, m. m.

§ 11 Meddelande ang. enkel fråga

Nr 82

Tisdagen den
11 maj 1971

Meddelades att följande enkla fråga denna dag framställdes, nämligen av

Nr 232 Herr *Turesson* (m) till herr kommunikationsministern angående inskränkning av den tunga landsvägstrafiken under lördags- och söndagsdygnet:

Ämnar herr Statsrådet vidtaga några åtgärder för att inför sommartrafiken effektivisera efterlevnaden av den frivilliga överenskommelsen om inskränkning av den tunga landsvägstrafiken under lördags- och söndagsdygnet?

§ 12 Kammaren åtskildes kl. 16.10.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert/